DJELOVANJE MOMP KORČULA NA TERENU PREVLAKE

Posljednja mobilizacija MOMP Korčula trajala je od ožujka do početka listopada 1995. godine. Zadaća odreda bila je vraćanja šireg područja Prevlake u suverenitet Republike Hrvatske. MOMP Korčula je prva postrojba Hrvatske vojske koja je nakon okupacije 1991. godine ušla u područje " žute zone "[1], koju su, od povlačenja jugovojske krajem listopada 1992.g osiguravale postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova i UNPROFORA.

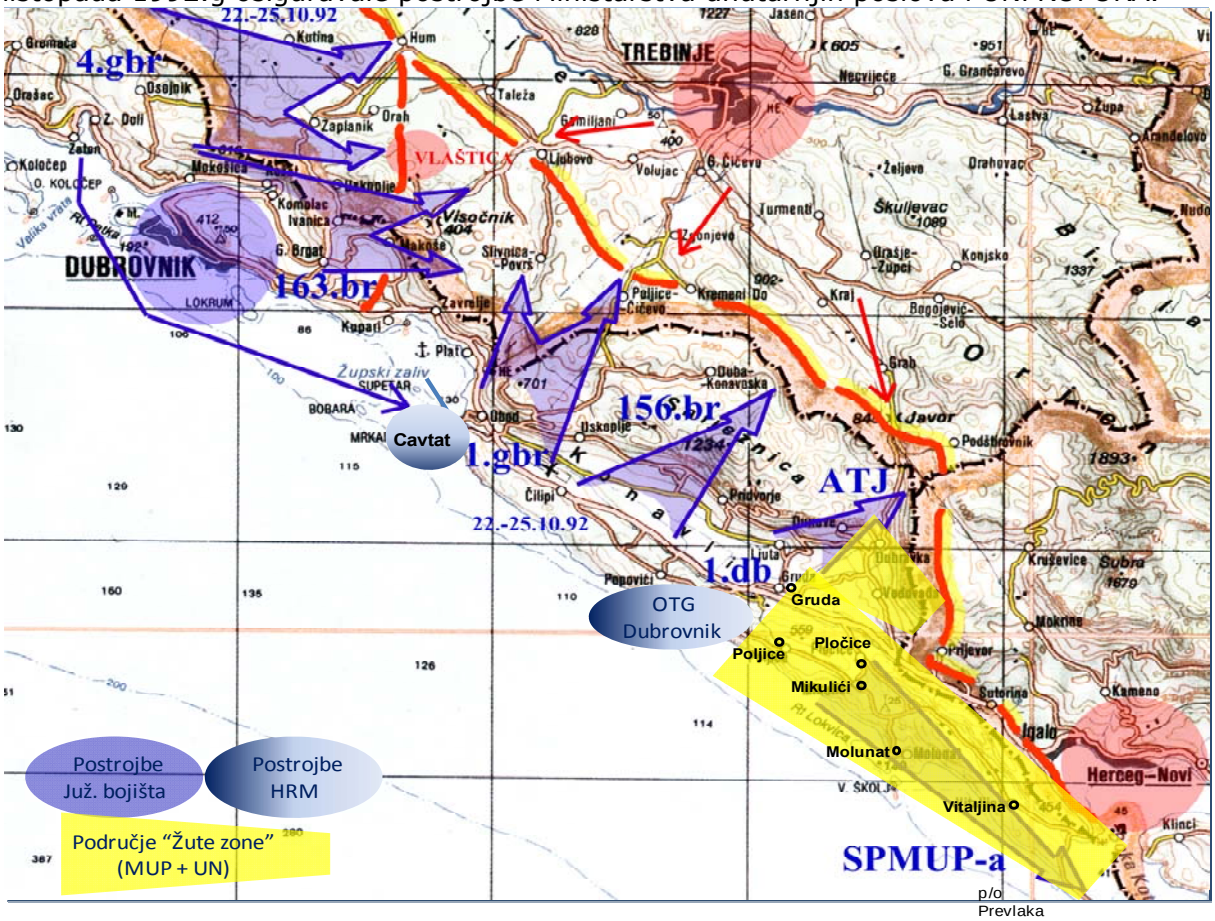

Oslobađanje područja Konavala krajem listopada 1992.g.

Ulazak naših postrojbi u područje „žute zone" , u sklopu plana Maestral[2], zapovjedništvo MOMP Korčula detaljno je isplaniralo u Zapovjedništvu Južnog bojišta. Planiranu akciju trebalo je sprovesti u sklopu vojno-redarstvenih operacija Hrvatske vojske, za ostvarenje punog suvereniteta Republike Hrvatske. Posjedanjem i obranom prostora Debeli brijeg – Prevlaka, stvorili smo uvjete za otkaz starog mandata UNPROFOR-a (koji je bio nepovoljan za Hrvatsku) [3] i uspostavu novog mandata UNCRO koji je imao zadaću mirne reintegracije žute zone u puni suverenitet Republike Hrvatske.

U to vrijeme Podgorički korpus zajedno sa JRM imao je vojnu vježbu, u kojoj su uigravali iskrcavanje u Molunat i stvaranja uvjeta za kontrolu "žute zone". Tajnom iznenadnom mobilizacijom, te organiziranim i u tijeku noći provedenim posjedanjem graničnih

---

[1] Prema ugovoru o mandatu UNPROFOR koji je potpisan između republika Hrvatske i Crne gore misija UNPROFOR imala je zadaću osiguranja mira u takozvanoj žutoj (demilitariziranoj) zoni između Hrvatske vojske i Vojske Jugoslavije. Područje zone u potpunosti se nalazilo u Republici Hrvatskoj. Svojom duljinom ona je onemogućavala obostrano topničko djelovanje po neprijatelju.

[2] Operacijom Maestral u puni suverenitet Republike Hrvatske trebalo je vratiti sve okupirane dijelove zemlje koji nisu bili u području provedbe vojno redarstvene operacije Oluja.

[3] Stavljanjem tog područja Republike Hrvatske pod nadzor HV prije potpisivanja novog ugovora, mandat i naziv misije promjenjeni su. Mandat UNPROFOR-a bio je osiguranje demilitarizirane zone između Hrvatske vojske i Vojske Jugoslavije. Zadaća misije UNCRO bila je pružanje pomoći u reintegracija žute zone u potpuni suverenitet Republike Hrvatske

položaja prema Crnoj gori, preduhitrili smo neprijatelja u provedbi njihove namjere i prostor je ostao naš. Poslije "kritičnog momenta" ulaska u „zonu”, Odred je imao zadaću uporne obrane državne granice. U izvršenju te zadaće Zapovjedništvu odreda povjereno je zapovjedanje svim postrojbama u sastavu "Borbene skupine JUG". Osim MOMP Korčula u sastavu Borbene skupine bili su MoMP Brač i Ugljan-Dugi otok, te djelovi postrojbi PZO i protuoklopne grupe Južnog bojišta

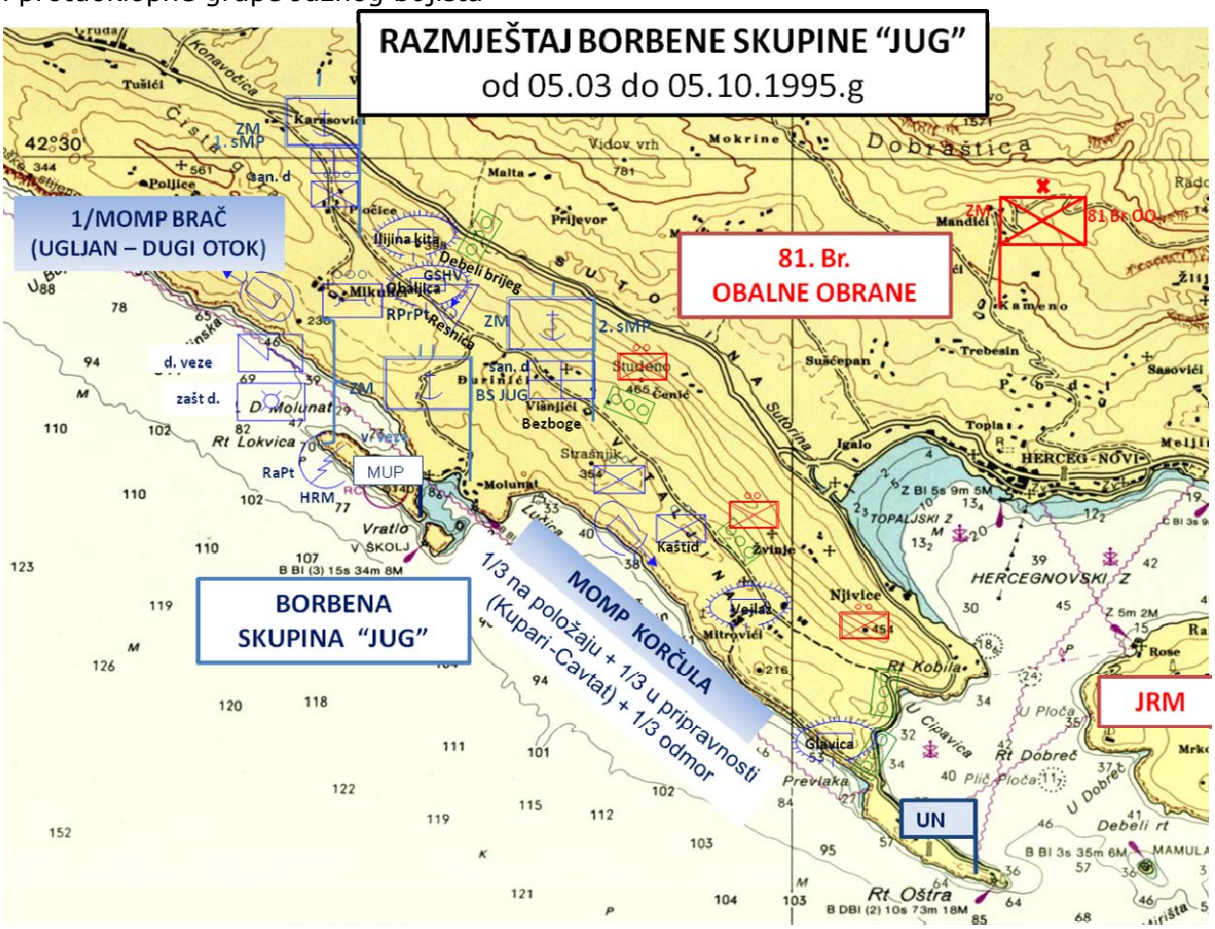

Većina položaja prije dolaska naših postrojbi bili su uređeni za obranu i utvrđeni u armiranom betonu.

Jugovojska je prema području obrane BS Jug provodila više vojnih vježbi sa bojnim gađanjem i ojačavali su položaje na crti. JRM je izvlačila brodove iz Boke kotorske i provodila vježbe na moru. Cilj njihovih aktivnosti bio je dovođenje postrojbi u pripravnost za napadna djelovanja, ukoliko se za to otvore mogućnosti na bojištu.

U vrijeme provedbe operacije Oluja, Trebinjski korpus se, kroz crtu obrane naših lijevih susjeda pokušavao ponovno probiti na područje Republike Hrvatske. Nanošenjem velikih žrtava postrojbe Južnog bojišta HV onemogućile su ih u ostvarenju namjera. Tijekom tih bojnih djelovanja nekoliko granata palo je na područje razmještaja BS -JUG, ali bez negativnih posljedica .

Do svojeg razvojačenja i predaje crte zapovjedništvu 156. brigade HV odred je imao više nadzora Zapovjedništva Južnog bojišta, HRM-a i načelnika Glavnog stožer HV. Crtu su gotovo svakodnevno obilazile razne ophodnje UNCRO-a, strani vojni atašei te predstavnici otočkih općina i postrojbi.

Oni su, kao i mještani Dubrovnika ,Molunta , Cavtata, Orahova dola, Slanoga , Svitave, Habatnice , Stona i ostalih mjesta s kojima su se u na svom ratnom putu družili naši borci, stekli utiske o Korčulanima kao vojnicima koji su organizirani, hrabri i spremni pomoći tamo gdje je to potrebno.

Pripadnici postrojbi s kojima smo surađivali na svom ratnom putu:

- postrojbi s Pelješca i 1.Gardijske brigade (Gbr) na bojišnici kod Stona ,
- 114.brigade. na terenu Lopoč,
- 115. i 116.brigade na terenu Zavala - Orahov do ,

- 156. i 163 brigade, Specijalne i civilne policije te
- mornaričke postrojbe: MOMP Brač , Ugljan-Dugi otok i radarske postaje Molunat na širem području p/o Prevlaka

upoznali su Korčulane kao dobro opremljene i uvježbane vojnike koji su znali obraniti svoje more, otok , poluotok Pelješac i sve povjerene im prostore na Južnom bojištu .
Postrojbe Obrane općine Korčula tijekom 1991. i 1992. godine su brojile oko 1270 branitelja. Petero je ugradilo svoje živote u temelje naše slobodne Hrvatske.
To su bili : **Želimir Žanetić** iz Blata , **Tihomir Antunović** iz Orebića , **Ranko Bongvardo** iz Trstenika, **Goran Lasić** iz Korčule i **Ivan Kunjašić** iz Smokvice .
U vrijeme obnašanja zadaća MOMP i Domobranske bojne Korčula u obrani Južnog bojišta na svakom je terenu boravilo po oko 500 branitelja. U periodu 1993 – 1995.g. smrtno su stradala 3 pripadnika . To su bili: **Branko Bosnić** iz Blata, **Željko Baničević** i **Alen Pecotić** iz Smokvice. Na ratnom putu od 1991. do 1995. godine oko 30 bojovnika iz Korčulanskih postrojbi bilo je ranjeno.

RATNI PUT KORČULANSKIH POSTROJBI

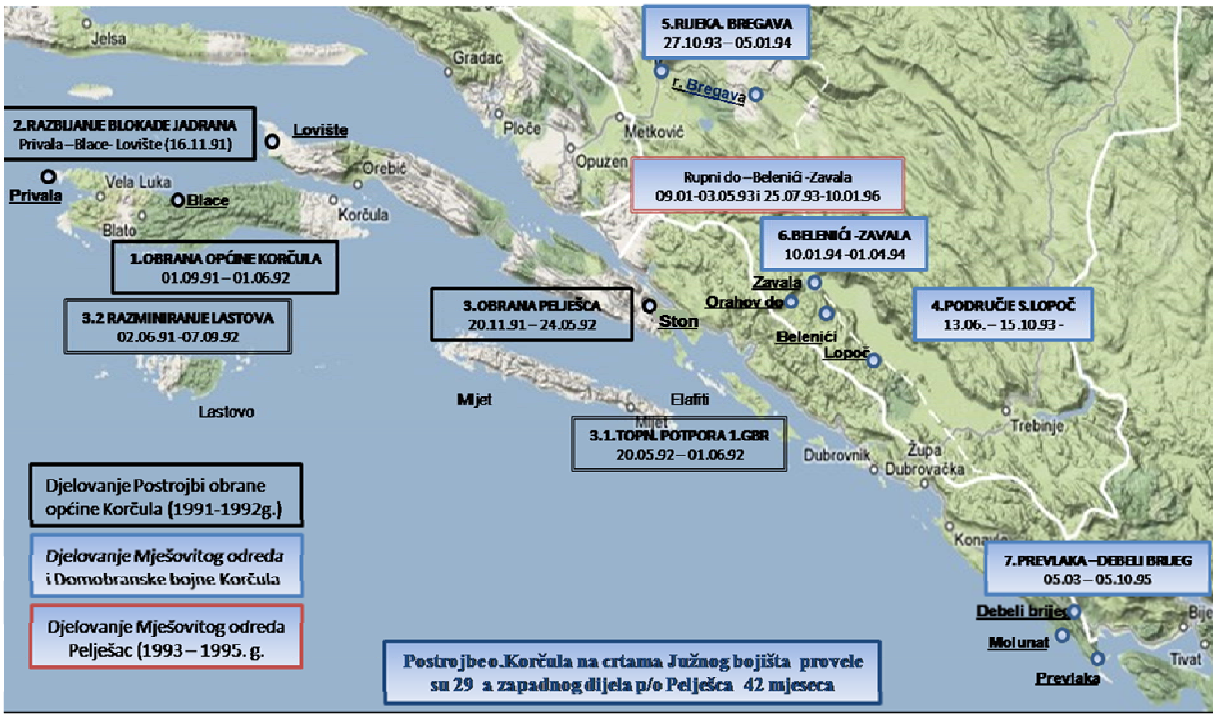

Uspješno izvršavanje sve odgovornijih zadaća, samo za sebe govori koliko su Korčulanske postrojbe do zadnje demobilizacije u listopadu 1995. godine organizaciono jačale za provedbu i najsloženijih zadaća..

admiral Sveto Letica u Korčuli 16.11.1996.g.

Na obilježavanju 5. godišnjice postrojbi 16.11. 1996.godine ratni zapovjednik HRM admiral Sveto Letica je u svom obraćanju postrojbama Općine Korčula rekao: **Nikad nisam sumljao u Vaše domoljublje, nikad nisam sumljao u Vašu hrabrost. Hvala Vam za Vaš doprinos u toku Domovinskog rata.**
Vi ste jedna od najboljih postrojbi ove vrste u HRM, što ste pokazali u toku našeg Domovinskog rata, od Neretve do Prevlake

.

Poslijeratni zapovjednik HRM Admiral Vid Stipetić u svom se obraćanju, zahvalio stanovnicima otoka Korčule i dijela p/o Pelješca riječima:

admiral Vid Stipetić u Korčuli 16.11.1996.g.

Danas kada obilježavamo izuzetno značajne uspjehe Vas kao dijela HRM, ne zaboravljamo Vaše uspjehe prije, a ni poslije tijekom 1992. godine, sve do listopada 1995. godine kada se MOMP Korčula vratio sa terena Prevlake.
Dragovoljci ZNG i MUP-a bivše Općine Korčula, osvojili su ovdašnje vojarne i velike količine svakovrsnog naoružanja i opreme bivše JNA.
Nisu ga zadržali samo za sebe, nego su u onim teškim danima nametnutog nam rata, veliki dio dali i postrojbama obrane cijele Dalmacije
Zahvalio bi se pripadnicima MOMP Korčule i Pelješca, koji su sve do 05. mjeseca 1992. godine branili i obranili Pelješac kada je započelo konačno protjerivanje neprijatelja iz Dubrovačkog primorja.
Posebnu zahvalnost želim istaći svim bojovnicima koji su se borili diljem bojišta od 91-95. godine a znamo da je i takvih bilo.
Zahvaljujem rodbini i roditeljima poginulih i ranjenicima, na najvećoj žrtvi koju su dali da bi nam Domovina bila neovisna i slobodna. Zahvaljujem svim firmama i pojedincima bivše općine Korčula koji su na razne načine pomagali postrojbe, jer im HRM u to vrijeme nije mogla dati dostatnog materijala za život.
Posebnu zahvalnost djelatnicima i radnicima brodogradilišta Greben što su 14.09.1991.godine spretno omogućili iz Vela luke, sretno isplovljavanje Desantno jurišnog čamca u Omiš, koji je potom prvi na svoj jarbol, digao zastavu HRM.
Svemu pučanstvu, Uredu za obranu i gospodarskim subjektima otoka Korčule i poluotoka Pelješca želim oživljavanje gospodarstva na vlastitu korist i korist nam cijele Lijepe naše.
Budite uvjereni da će i ubuduće HRM skupa s Vama osigurati mir na ovim prostorima.
čestitam pohvaljenima
Živjeli !